

سازمان شهرداری و توسعه شهری کشور

بسمه تعالی

سال "جهش تولید با مشارکت مردم" گرامی باد

شماره:

۴۲۴۳۸

تاریخ:

۱۴۰۳/۰۹/۱۸

پیوست:

پیوست

معاونین محترم هماهنگی امور عمرانی استانداری های سراسر کشور

موضوع: ابلاغ بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۴ شهرداری های سراسر کشور

با سلام و احترام؛

در راستای اجرای ماده (۲۵) آیین نامه مالی شهرداری ها و مدیریت و هدایت در تنظیم بودجه، به پیوست "بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۴ شهرداری های سراسر کشور که در چارچوب قوانین و مقررات، اهداف برنامه های بالادستی و توسعه ای کشور و دولت چهاردهم و همچنین سایر تکالیف قانونی محوله به شهرداری های کشور تنظیم شده است، جهت ابلاغ به شهرداری های تابعه ارسال می گردد.

بخشنامه فوق مشتمل بر پنج فصل شامل راهبردها و سیاستها، تکالیف بودجه ای، ضوابط مالی تنظیم بودجه، ضوابط اجرای بودجه و سامانه بودجه شهرداری ها تدوین شده است. از نکات دیگر با اهمیت بخشنامه مذکور، ابلاغ کدینگ تدوین بودجه مطابق با آخرین اصلاحات و تغییرات عناوین درآمدی شهرداری، نحوه تخصیص و پرداخت مزایای جانبی کارکنان، ضوابط پرداخت دیون و تعهدات و نیز برخی احکام و تکالیف قانونی با اهمیت در قوانین و مقررات جاری کشور می باشد که لازم است در این خصوص دقت کافی از سوی شهرداری ها صورت پذیرد.

مسعود نصرتی
رئیس سازمان

رونوشت:

ارسال از طریق پیام استان

ارسال به وزارت کشور

ارسال از طریق شبکه دولت

جناب آقای موهبتی معاون محترم توسعه مدیریت و منابع وزارت کشور جهت آگاهی

جناب آقای احمدی قائم مقام محترم وزیر کشور در امور حقوقی و مجلس جهت آگاهی

معاون محترم توسعه مدیریت و منابع جهت آگاهی

جناب آقای انوشه معاون محترم امور شهرداری ها جهت آگاهی

جناب آقای جوانمردی مدیر کل محترم دفتر برنامه ریزی و بودجه جهت آگاهی

بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۴ شهرداری های سراسر کشور

معاونت توسعه مدیریت و منابع

دفتر برنامه ریزی و بودجه

آبان ماه ۱۴۰۳

بسمه تعالی

مقدمه

بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۴ به‌عنوان نقشه راه سال آینده شهرداری‌های کشور با نظر به رویکردهای کلان برنامه‌ای و بودجه در کشور و سایر قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت شهرداری‌ها و اسناد بالادستی ناظر بر مسئولیت‌ها و وظایف آن‌ها تنظیم شده است. بر این اساس شهرداری‌های سراسر کشور موظف‌اند بودجه سال ۱۴۰۴ خود را با تأکید بر مندرجات این بخشنامه و در چارچوب دستورالعمل بودجه جدید ابلاغی توسط وزارت کشور و برشی از برنامه‌های بلندمدت و میان‌مدت خود بر اساس شش مأموریت اصلی شهرداری‌ها مطابق با دستورالعمل بودجه ابلاغی وزارت کشور تهیه و تنظیم نمایند.

فصل اول - راهبردها و سیاست‌ها

۱-۱ - سیاست‌های کلان

- ۱) عدالت محوری در توزیع امکانات و ارائه خدمات در راستای ارتقاء سرانه‌های شهری
- ۲) توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل درون‌شهری و تقویت حمل‌ونقل عمومی
- ۳) ارتقای شاخص‌های خدمات شهری، فضای سبز، مدیریت پسماند و کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی
- ۴) توسعه زیرساخت‌های فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات برای ارائه خدمات در راستای ایجاد و توسعه شهر هوشمند با توجه به استفاده از ظرفیت استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش بنیان
- ۵) ارتقای کیفی منابع انسانی در حوزه‌های تخصصی بمنظور افزایش بهره‌وری و کارایی
- ۶) بازآفرینی شهری با توجه به سند ملی معماری و شهرسازی ایرانی - اسلامی و محرومیت‌زدایی از بافت‌های ناکارآمد یا محلات کم‌برخوردار و توجه به مرمت و بازسازی آثار باستانی و نگهداری بافت تاریخی شهر
- ۷) ارتقاء تاب‌آوری، کاهش آسیب‌پذیری و حفاظت از مراکز و زیرساخت‌های مهم شهری در برابر حوادث و تقویت پدافند سایبری با رعایت اصول و ضوابط پدافند غیرعامل شهری
- ۸) افزایش خوداتکایی و ایجاد درآمدهای پایدار از طریق استفاده از ظرفیت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و یا عمومی در راستای توسعه اقتصاد شهری
- ۹) استفاده از ظرفیت مشارکت‌های مدنی در اجرای طرح‌های توسعه شهری
- ۱۰) ارتقاء شاخص‌های فرهنگی، اجتماعی و ورزشی با رویکرد کاهش آسیب‌های اجتماعی و روز کشور

(۱۱) توجه به تقویت بنیان خانواده و تحقق سیاست‌ها و موازین قانونی جوانی جمعیت، کاهش آسیب‌های اجتماعی همچون تکدی‌گری، اعتیاد، طلاق، ناهنجاری‌ها و افزایش نشاط شهروندان و توسعه و ترویج فرهنگ ایثار، جهاد، مقاومت و شهادت در تدوین برنامه‌های شهرداری

۱-۲- راهبردهای اجرایی

- (۱) هم‌افزایی و تقویت همکاری‌های بین دستگاهی و اجرای طرح‌های مشترک با دیگر نهادهای خدمات‌رسان شهر
- (۲) توانمندسازی کارکنان شهرداری از طریق آموزش‌های عمومی و تخصصی
- (۳) بهره‌گیری از ابزارهای نوین تأمین مالی از جمله انتشار اوراق مشارکت، فاینانس
- (۴) جلب مشارکت شهروندان و تشکل‌های مردم نهاد در اداره امور شهر
- (۵) ارائه مشوق‌های لازم در جهت افزایش سرمایه‌گذاری با توجه به ظرفیت‌های مقرر در آئین نامه ابلاغی ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها
- (۶) خرید و استفاده از کالاها و خدمات داخلی با رویکرد حمایت از کار و سرمایه ایرانی
- (۷) ایمن‌سازی شهر در مقابل سیل، آتش‌سوزی و سایر حوادث غیرمترقبه و انسان‌ساخت
- (۸) اجرای طرح‌های توسعه فضای سبز شهری و مدیریت پسماند
- (۹) ایجاد سازوکار لازم برای مقابله و پاسخ به حوادث و تهدیدات نوین شهری
- (۱۰) احیاء و مرمت بافت‌های ارزشمند فرهنگی، تاریخی، بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری، و توانمندسازی حاشیه شهرها و سکونت‌گاه‌های غیررسمی با مشارکت سایر دستگاه‌های اجرایی
- (۱۱) مناسب‌سازی محیط شهری برای معلولان و کم‌توانان جسمی و حرکتی، سالمندان، بانوان و کودکان و دستیابی به شهرهای دوستدار معلول، کودک، سالمند و ...
- (۱۲) شفافیت عملکرد و پاسخگویی
- (۱۳) اولویت‌بندی طرح‌ها و پروژه‌ها با تأکید بر تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام
- (۱۴) توسعه ورزش همگانی
- (۱۵) اجرای برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی
- (۱۶) توجه به فرهنگ ایرانی و اسلامی در مدیریت شهری
- (۱۷) مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف
- (۱۸) استفاده از فناوری‌های نوین و هوشمندسازی در مدیریت شهری
- (۱۹) ساماندهی نظام آمار و اطلاعات شهری

- ۲۰) معماری سازمانی و منابع انسانی در شهرداری
- ۲۱) پژوهش محوری در طرح‌ها و برنامه‌های مدیریت شهری
- ۲۲) استفاده از ظرفیت استارت‌آپ‌ها (نوآفرین‌ها)، شرکت‌های دانش‌بنیان و صاحب فن‌آوری
- ۲۳) مناسب‌سازی خیابان‌ها و معابر عمومی پُرتردد برای توسعه وسایل حمل‌ونقل پاک

فصل دوم – تکالیف بودجه‌ای

- ۱) پیش‌بینی اعتبارات لازم برای اجرای کلیه تکالیفی که در قانون برنامه هفتم پیشرفت کشور و سایر احکام و قوانین مربوطه بر عهده شهرداری‌ها قرار داده شده است از جمله قانون بودجه سنواتی، قانون هوای پاک، قانون مدیریت پسماندها، قانون جامع ایثارگران، قانون حمایت از مرمت و احیاء بافت‌های تاریخی و فرهنگی، قانون جامع حمایت از حقوق معلولان، قانون جهش تولید مسکن، قانون پدافند غیر عامل، قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، قانون ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره بهاء و سایر قوانین دیگر **(پیوست شماره ۴)**
- ۲) شهرداری‌ها مکلفند بر اساس برنامه‌های بلند مدت خود نسبت به تدوین برنامه‌های میان مدت از جمله برنامه عملیات نوسازی، عمران و اصلاحات شهر و سایر برنامه‌های میان مدت اقدام کنند و در صورت تهیه برنامه‌ها در سنوات گذشته به نحوی عمل نمایند که در تهیه بودجه سال ۱۴۰۴ برنامه‌ها، طرح‌ها و فعالیت‌های مربوط به برش یک‌ساله برنامه‌های مزبور را مبنای تهیه بودجه سالانه خود قرار دهند به گونه‌ای که زمینه دستیابی به اهداف تعیین شده در پایان برنامه را فراهم نمایند.
- ۳) پیش‌بینی اعتبار لازم برای ارتقاء سطح ایمنی شهری و نگهداری تأسیسات، ابنیه و بیمه ساختمان‌های اداری و خدماتی شهرداری
- ۴) پیش‌بینی اعتبار لازم به منظور اجرای طرح‌های توسعه فضای سبز شهری و احداث شبکه آبیاری فضای سبز و جداسازی آن از آب شرب با استفاده از پساب و سایر آب‌های نامتعارف (ماده ۲۲ و ماده ۲۷ قانون هوای پاک و بند ب ماده ۴۰ قانون برنامه هفتم پیشرفت کشور)
- ۵) پیش‌بینی اعتبار لازم جهت اجرای پروژه‌های مدیریت پسماند در چارچوب ضوابط و مقررات مربوطه
- ۶) پیش‌بینی اعتبار لازم جهت بیمه جامع مسئولیت مدنی
- ۷) اولویت‌بندی و پیش‌بینی اعتبار جهت اجرای طرح‌های ترافیکی با هدف اصلاح نقاط حادثه خیز در راستای کاهش سوانح رانندگی
- ۸) پیش‌بینی اعتبارات لازم به منظور پرداخت تعهدات قطعی شده سنواتی (در صورت وجود) و کسر منابع لازم برای پرداخت اعتبارات این بند از سرجمع منابع در بودجه سالانه

- ۹) پیش‌بینی اعتبارات لازم به‌منظور پرداخت تعهدات انتقالی سنواتی در بودجه سالانه با درج ردیف‌های مربوطه در طبقه تملک دارایی‌های مالی
- ۱۰) پیش‌بینی حداکثر ۵٪ (پنج درصد) بودجه جهت هزینه‌کرد در ردیف حوادث غیرمترقبه و انسان‌ساخت
- ۱۱) پیش‌بینی اعتبار لازم برای ممیزی املاک
- ۱۲) پیش‌بینی اعتبار برای الکترونیکی کردن فرآیندهای حوزه شهرسازی از جمله استفاده از سیستم GIS در طرح‌های توسعه شهری، صدور پروانه و پایان‌کار به استناد تبصره ۳ ذیل ماده ۵۷ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی مصوب ۱۳۹۴
- ۱۳) پیش‌بینی اعتبار لازم برای انجام پروژه‌های مصوب ستاد بازآفرینی استان و شهرستان و تبصره ۲ ماده ۵ آیین‌نامه اجرایی برنامه ملی بازآفرینی شهری پایدار
- ۱۴) پیش‌بینی اعتبار لازم به‌منظور توسعه و بروزرسانی نرم‌افزارهای مکانیزه و خدمت‌رسان الکترونیک در کلیه واحدهای ستادی و اجرایی شهرداری
- ۱۵) پیش‌بینی اعتبار برای اجرای برنامه‌های مطالعاتی، آموزشی و پژوهشی شهرداری به میزان حداقل ۱٪ اعتبارات هزینه‌ای (جاری)
- ۱۶) پیش‌بینی اعتبار لازم برای اجرای برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی بر اساس نیازهای شهر با هدف ارتقاء فرهنگ شهری و رفع چالش‌های اجتماعی
- ۱۷) پیش‌بینی اعتبار لازم جهت ایجاد مکان‌های مناسب برای عرضه کالاهای تولید داخل، فروشندگان کم‌سرمایه و مشاغل خانگی
- ۱۸) پیش‌بینی اعتبار لازم به‌منظور حفظ و حراست از سامانه‌های الکترونیکی شهرداری در برابر تهدیدات سایبری
- ۱۹) رعایت نصاب ماده ۶۸ قانون شهرداری در خصوص نسبت بودجه عمرانی به کل بودجه شهرداری (حداقل ۴۰٪ عمرانی شامل تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، تملک دارایی‌های مالی و پرداخت تعهدات قطعی شده سنواتی عمرانی)

فصل سوم - ضوابط مالی تهیه و تنظیم بودجه

الف) ضوابط حقوق و دستمزد

- ۱) پیش‌بینی اعتبار برای حقوق و مزایای کارکنان رسمی، پیمانی، قراردادی و مضمولین قانون کار در سال ۱۴۰۴ به میزان ۲۰ درصد برای کارمندان و ۳۰ درصد برای کارگران افزایش نسبت به سال ۱۴۰۳ در نظر گرفته شود.

- در هر صورت مصوبه هیئت محترم وزیران در خصوص کارمندان رسمی، پیمانی، قراردادی و مصوبه شورای عالی کار در خصوص مشمولین قانون کار ملاک عمل خواهد بود.
- (۲) پیش‌بینی اعتبار لازم بابت افزایش‌های احتمالی از قبیل ارتقاها، شغلی، گروه، تغییر نوع استخدام، بکارگیری منابع انسانی جدید در هر قالب و اجرای سایر قوانین و مقررات از جمله فوق‌العاده خاص موضوع بند ۳ ماده ۱۰۶ برنامه هفتم پیشرفت که بار مالی در این بخش ایجاد می‌کند و نیز نظام جامع مدیریت منابع انسانی که در برنامه هفتم پیشرفت به آن اشاره شده است.
- (۳) پیش‌بینی اعتبار لازم جهت پرداخت اضافه‌کار با توجه به آیت‌های تاثیرگذار در میزان محاسبه آن (آیتم‌های مستمر مندرج در احکام کارگزینی کارکنان)
- (۴) پیش‌بینی اعتبار لازم برای پاداش پایان سال، مأموریت کارکنان، بازنشستگی و تعدیل نیروی انسانی و انتقال
- (۵) پیش‌بینی اعتبار عیدی و پاداش پایان سال کارکنان و پاداش پایان خدمت بازنشستگان بر اساس مصوبه هیئت محترم وزیران، قانون کار جمهوری اسلامی ایران و سایر مقررات مرتبط
- (۶) پیش‌بینی اعتبار مزایای جانبی در سال ۱۴۰۴ برای شهرداران و کارکنان شهرداری و سازمان‌های تابعه (ماده ۵۴ قانون شهرداری) مستند به ماده (۴۰) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) و مفاد مندرج در ضوابط اجرایی قانون بودجه کشور در سه بخش **مزایای معیشتی، رفاهی و جوانی جمعیت** مطابق با ضوابط شیوه‌نامه پیوست (پیوست شماره ۱)
- تبصره ۱:** پرداخت اعتبارات فوق‌بایستی پس از پرداخت حقوق و مزایای مستمر و به شرط تکافوی منابع بگونه‌ای صورت پذیرد که از ایجاد دیون به عهده شهرداری جلوگیری گردد. بر همین اساس ثبت دیون و تعهدات در این زمینه ممنوع می‌باشد.
- تبصره ۲:** در مواردی که قوانین خاص ابلاغی در حوزه شهرداری برای بهره‌مندی کارکنان از انواع مزایای جانبی وجود داشته باشد مانند حق مسکن، پرداخت‌ها در آن بخش می‌تواند تابع آن ضوابط و مقررات خاص باشد. در هر صورت، پرداخت عناوین مشابه و تکراری مزایای جانبی ممنوع خواهد بود و بایستی صرفاً یک پرداختی و بر اساس یک مبنا در چارچوب مقررات مربوطه اجرائی گردد.
- تبصره ۳:** پرداخت رفاهیات و مزایای جانبی به نیروهای شرکتی تحت هر عنوان ممنوع می‌باشد و بایستی این موضوع صرفاً در قالب قراردادهای منعقد شده پیش‌بینی گردد.
- (۷) پیش‌بینی اعتبار به منظور پرداخت حق‌الجلسات اعضای کمیته‌ها، کمیسیون‌ها و کارگروه‌های قانونی شهرداری، مستند به بخشنامه شماره ۱۲۸۲۲۵ مورخ ۱۳۹۷/۷/۱۷ وزیر کشور و اصلاحیه‌های بعدی آن

تبصره ۵: هرگونه پرداخت بابت حق جلسه به اعضای سایر کمیته‌ها و کارگروه‌های خارج از فهرست پیوست بخشنامه مورد اشاره این بند ممنوع می‌باشد.

۸) پیش‌بینی اعتبار برای پرداخت سنوات ارفاقی فرزندان شهید، آتش‌نشان و سایر مشاغل سخت و زیان‌آور مطابق با قوانین و مقررات مربوطه

۹) شهرداری‌هایی که در سال‌های ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ تأسیس شده یا می‌شوند اعتبارات مذکور را متناسب با شهر هم‌تراز توسط استانداری (دفتر امور شهری و شوراهای) از لحاظ جمعیت و منابع درآمدی پیش‌بینی نمایند.

۱۰) رعایت سقف خالص پرداختی کارکنان و شهرداران از محل حقوق و مزایای مستمر و غیرمستمر و سایر پرداختی‌ها از هر محل و تحت هر عنوان تا سقف مقرر در قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور الزامی است.

ب) ضوابط درآمدی و هزینه‌کرد اعتبارات

۱) لزوم رعایت درآمدهای شهرداری بر اساس ردیف‌های درآمدی و هزینه آن‌ها با رعایت محل مصرف و نوع آن (عمومی / اختصاصی و هزینه‌ای / تملک) (پیوست شماره ۲)

۲) پیش‌بینی افزایش/کاهش درآمدها در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ شهرداری، متناسب با میانگین رشد درآمدها در پنج سال گذشته و عملکرد واقعی بودجه به شرح گزارش‌های تفریح و سایر عوامل مؤثر از جمله قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها با ذکر دلایل توجیهی به پیوست لایحه پیشنهادی بودجه

تبصره ۱: در صورت استفاده از منابع واگذاری دارایی مالی و سرمایه‌ای در تدوین لایحه بودجه، حتماً باید موارد مصرف مطابق با ضوابط ابلاغی برای تصویب به شورا ارائه گردد.

تبصره ۲: هرگونه معافیت و کاهش درآمد شهرداری بدون تامین منابع مالی آن توسط دولت، مطابق با جزء (ث) ماده ۲۴ قانون برنامه هفتم پیشرفت کشور ممنوع می‌باشد.

۳) ثبت اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای دولت در قالب پروژه‌های مشخص در منابع و مصارف در همان سال مالی

۴) تهاتر غیر نقد بدهی‌های و مطالبات شهرداری با سایر دستگاه‌های اجرائی با استفاده از ظرفیت‌های قانونی مندرج در قانون بودجه کل کشور از طریق تملک یا واگذاری املاک و مستقالات

۵) رعایت تکالیف محوله به شهرداری‌ها (احیای بافت فرسوده و اتخاذ تدابیر لازم برای ساخت خانه‌های ارزان قیمت برای افراد بی بضاعت) در قانون ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره بهاء، با توجه به میزان درآمدهای وصولی

۶) مصرف منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای صرفاً در حوزه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی

۷) مصرف منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های مالی (وام، اوراق مشارکت و ...) صرفاً در حوزه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

۸) پرداخت نیم‌درصد از درآمدهای وصولی به حساب انجمن کتابخانه‌های عمومی شهر مربوطه به

استثنای وام و تسهیلات، اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که دولت در اختیار شهرداری‌ها قرار می‌دهد (اعتبارات تخصیصی بودجه عمومی مشور)، اوراق مشارکت، تسهیلات تامین مالی خارجی (فاینانس)، تهاتر و مازاد درآمد بر هزینه سال قبل که نیم درصد آن سال قبل محاسبه و پرداخت شده است.

تبصره ۱: استعلام از نهاد کتابخانه‌های کشور و دریافت اطلاعات احتمالی برداشت از وجوه متمرکز سهم آن شهرداری نزد خزانه، قبل از هر گونه پرداخت به نهاد کتابخانه الزامیست.

تبصره ۲: منابع غیرنقد حاصل از اجرای ماده (۶) قانون نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه های عمومی و عمرانی شهرداری و ماده ۱۰۱ قانون شهرداری، بجهت ماهیت تهاتر در اجرای قانون و سایر مواردی که در قوانین در خصوص محل و نوع مصرف آنها تعیین تکلیف گردیده است، مستند به ماده (۱۶) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها جزو استثنائات محاسبه سهم نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور قرار دارد.

۹) پیش‌بینی اعتبارات کمک‌های بلاعوض (در فصل پنجم طبقه‌بندی اقتصادی)، حداکثر معادل با میزان اعلامی در شیوه نامه ابلاغی سازمان (.... درصد از سهم اعتبارات هزینه‌ای (جاری))

ج) ضوابط تأمین بودجه شورای اسلامی شهر

حداکثر اعتبار پیش‌بینی شده برای تأمین بودجه شوراهای اسلامی شهر به تفکیک جمعیت شهری (بر مبنای سرشماری نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵) به شرح جدول ذیل خواهد بود:

جمعیت (نفر)	حداکثر مبلغ قابل پیش‌بینی (میلیون ریال)
زیر ۱۰ هزار	۳۳۰۰
۱۰ تا ۲۰ هزار	۵۱۰۰
۲۰ تا ۵۰ هزار	۷۳۰۰
۵۰ تا ۱۰۰ هزار	۱۱۰۰۰
۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار	۱۴۰۰۰
۲۰۰ تا ۵۰۰ هزار	۲۷۰۰۰
۵۰۰ هزار تا ۱ میلیون	۵۲۰۰۰
۱ تا ۲ میلیون	۱۲۰۰۰۰
۲ تا ۳ میلیون	۱۵۵۰۰۰
۳ تا ۵ میلیون	۲۰۰۰۰۰
بیش از ۵ میلیون	۳۵۰۰۰۰

- (۱) اعتبار مذکور می‌بایست بصورت ماهانه و به نسبت (۱/۱۲) **بابت حق‌الجلسات اعضا** در چارچوب "آیین‌نامه نحوه پرداخت حق‌الجلسه و مزایا به اعضای شوراهای اسلامی شهر با اصلاحات بعدی" و **مطابق با مدت حضور** در شورا پرداخت گردد و پرداخت هرگونه وجوه مازاد بر نصاب جدول فوق در وجه شورا **ممنوع** می‌باشد. سایر موارد هزینه ای (جاری) شورا از جمله پذیرائی، اداری و لوازم مصرفی بایستی از محل جدول فوق تامین گردد و شهرداری تکلیفی در خصوص تامین آن نخواهد داشت.
  - (۲) هرگونه پرداختی مازاد بر نصاب جدول فوق به شورا تحت هر عنوان (کمک جاری از قبیل برگزاری مراسمات، اقلام مصرفی، سبد کالا، رفاهیات، پاداش، کمک به اشخاص و ...) ممنوع است.
  - (۳) هزینه‌های غیرمصرفی شورا از جمله خرید و اجاره اموال، ساختمان، وسیله نقلیه و ... در ردیف‌های بودجه شهرداری پیش‌بینی و با رعایت مقررات مربوط توسط شهرداری خریداری و به‌عنوان اموال شهرداری تحویل شورا خواهد شد. تعمیر و نگهداری اموال شهرداری در اختیار شورا از محل بودجه شهرداری تأمین خواهد شد.
  - (۴) تأمین سایر هزینه‌های مصرفی شورا از بودجه شهرداری ممنوع است.
  - (۵) شوراهای اسلامی شهر می‌توانند حداکثر تا سقف دو درصد بودجه سالانه خود را جهت تأمین هزینه‌های شوراهای فرادست منظور نمایند.
  - (۶) اعتبار موردنیاز برای حسابرسی شهرداری و سازمان‌های وابسته (موضوع بند ۳۰ ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور) که توسط شورای اسلامی شهر صورت می‌گیرد علاوه بر جدول فوق، بایستی پیش‌بینی و به شورا پرداخت گردد و شوراها نیز موظفاند به استناد ماده ۱۲ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها نسبت به بررسی و تأیید گزارش حسابرس رسمی منتخب تا پایان اسفندماه اقدام نمایند.
- (د) سایر ضوابط مهم در تنظیم لایحه بودجه**
- (۱) پیش‌بینی درآمدها و هزینه‌ها بایستی متناسب با تفریغ بودجه سال قبل، در نظر گرفتن قوانین و مقررات روز، میزان تحقق و سایر شرایط محیطی و اقتصادی کشور باشد.
  - (۲) اعلام کلیه تخفیفات اعطایی شهرداری مطابق با قوانین به استناد بند الف ماده ۳۹ قانون برنامه هفتم پیشرفت کشور به سازمان برنامه و بودجه جهت پیش‌بینی در بودجه سنواتی کشور
  - (۳) شهرداری‌ها مکلفاند لیست پروژه‌های سرمایه‌گذاری برای سال آتی شهرداری را به همراه برآورد مالی پروژه شامل میزان ریالی آورده سرمایه‌گذار و شهرداری و سایر مشخصات فنی، به پیوست لایحه بودجه به شورای اسلامی شهر ارائه نمایند. همچنین در زمان تهیه تفریغ بودجه، عملکرد محقق شده پروژه‌های سرمایه‌گذاری شده در سال مربوطه را به پیوست تفریغ بودجه شهرداری ارائه نمایند.
  - (۴) پیش‌بینی اعتبار در راستای اجرای آراء قطعی صادره ابلاغی از مراجع قضائی

- (۵) برای ایجاد بصیرت، شفافیت، تسهیل و تسریع در اجرای بودجه لازم است **تبصره‌هایی** مبنی بر اجازه شهرداری برای انجام برخی فعالیت‌های مشخص به پیوست لایحه بودجه ارائه گردد. این تبصره‌ها بطور مثال می‌تواند محل مصرف برخی کدهای درآمدی خاص و یا انجام مشروط برخی پروژه‌ها مانند سرمایه‌گذاری و شرکت‌ها باشد و یا تفویض اختیار مالی و معاملاتی شهردار به مدیران مناطق و روسای سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه برای انجام امور باشد. بدیهی است درج و اجرای این تبصره‌ها با تعیین منابع و مصارف آن در بودجه شهرداری امکان‌پذیر است.
- (۶) اعتبارات پیش‌بینی شده برای واگذاری امور اداری، خدمات شهری و فضای سبز به شرط عدم شمول در تملک دارائی‌های سرمایه‌ای مانند توسعه فضای سبز، جزو اعتبارات هزینه‌ای شهرداری محسوب شده و پیش‌بینی آن در ردیف اعتبارات عمرانی (تملك دارائی‌های سرمایه‌ای) ممنوع می‌باشد.
- (۷) بودجه سازمان‌های وابسته‌ای که به استناد ماده ۵۴ قانون شهرداری تأسیس شده‌اند می‌بایست درون بودجه عمومی شهرداری مربوطه لحاظ شده و بودجه‌ی مستقل از شهرداری نخواهند داشت.
- (۸) مؤسسات، شرکت‌های تابعه و سازمان‌های وابسته‌ای که به استناد ماده ۸۴ قانون شهرداری تأسیس شده‌اند موظف‌اند بودجه پیشنهادی هر ساله خود را حداکثر تا اول دی‌ماه سال ۱۴۰۳ به شهرداری ارائه نمایند و شهرداری نیز موظف است بودجه مؤسسات، شرکت‌های تابعه و سازمان‌های وابسته فوق را به صورت تلفیق با بودجه شهرداری در هنگام تحویل لایحه بودجه به شورای اسلامی شهر ارائه نماید.
- تبصره:** شوراهای اسلامی شهر موظف‌اند در خصوص تعیین تکلیف (انحلال، ادغام و...) سازمان‌های موضوع این بند که بر مبنای انتفاع برای شهرداری تشکیل شده‌اند لیکن گزارش‌های حسابرسی سنوات قبل نشان از زیان و عدم تعادل در منابع درآمدی و هزینه‌ای آن‌ها دارد، اقدام نمایند.
- (۹) شهرداری‌ها موظف‌اند در پیوست لایحه بودجه سالانه خود، نسبت به تعیین شرایط مرتبط با وجوه استقراضی (وام یا سایر واگذاری‌های مالی) از جمله میزان و موارد مصرف را با رعایت مفاد ماده ۱۳ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها (سقف یک‌سوم تفریح بودجه سال قبل به منظور بازپرداخت سالانه) جهت تصویب به شورای اسلامی شهر ارسال نمایند. بدیهی است سایر شرایط مرتبط از جمله نحوه استرداد، نرخ سود تعیین شده، مدت وام و ... باید پیش از استقراض در چارچوب لوایح جداگانه به تصویب شورای اسلامی شهر برسد.
- (۱۰) لزوم رعایت مفاد ماده ۷-۱ دستورالعمل بودجه در خصوص منابع اقتصادی (غیر نقد) در تدوین لایحه بودجه **تبصره:** هرگونه ترتیبات خارج از بند فوق در تنظیم لایحه بودجه (سایر موارد غیر نقد) ممنوع خواهد بود.
- (۱۱) شهرداری‌ها می‌توانند برخی از مجوزهای لازم در اجرای بودجه را هم‌زمان با تدوین لایحه پیشنهادی بودجه به‌عنوان احکام بودجه سال ۱۴۰۴ به شورای اسلامی شهر ارسال و مجوزات لازم را اخذ نمایند. (پیوست شماره ۳)

۱۲) شهرداری‌ها موظف‌اند در هنگام تدوین لایحه بودجه، کلیه مطالبات خود از دستگاه‌های دولتی و یا سایر نهادهای اجرایی ناشی از عوارض، جرائم و ... را با رعایت آیین‌نامه اجرایی مرتبط در قانون بودجه سنواتی کل کشور در تسویه مطالبات و بدهی‌های دستگاه‌های اجرایی با شهرداری در ردیف‌های مرتبط پیش‌بینی و به ازای آن منابع، پروژه‌ها و هزینه‌های خاص پیش‌بینی نمایند به نحوی که در صورت عدم وصول منابع مدنظر، شهرداری با مشکلات اجرایی در طول سال مالی مواجه نشود.

۱۳) شهرداری‌ها موظف‌اند در هنگام تدوین لایحه بودجه، کلیه بدهی‌های خود به اشخاص حقیقی و حقوقی را بر اساس نوع بدهی و مطابق با جدول ذیل تهیه و به شورای اسلامی ارائه و جهت مدیریت و بازپرداخت آن‌ها با لحاظ ضوابط مندرج در دستورالعمل بودجه اقدام نمایند.

۱۴) هر گونه تغییر در لایحه ارسالی بودجه توسط شوراهای اسلامی مجاز نبوده و در صورت نیاز به اصلاح و تغییر در اعتبار ردیف‌ها و فهرست پروژه‌ها، مراتب بایستی توسط آن‌ها به شهرداری اعلام و پس از اصلاح موارد اعلامی برای طی مراحل بعدی مجدداً به شورا ارسال گردد.

۱۵) شهرداری موظف است تعهدات قانونی ایجاد شده در سال قبل که بنا به دلایلی منجر به پرداخت نشده و باعث ایجاد مازاد شده باشد را در اولین متمم بودجه برای سیر مراحل قانونی و تصویب به شورا ارائه نماید. عدم ارائه این متمم توسط شهرداری و عدم تصویب آن توسط شورا ممنوع می‌باشد.

۱۶) ثبت و شناسایی هرگونه درآمد بابت ارائه خدمات و یا انجام عملیات عمرانی توسط ماشین‌آلات و یا تجهیزات شهرداری در دفاتر (سیستم‌های) مالی ممنوع می‌باشد.

۱۷) درآمدهای ناشی از برخی تاسیسات و کارگاه‌ها (کارخانه آسفالت و ...) شهرداری می‌بایست صرفاً پس از کسر کلیه هزینه‌های دوره مربوطه شناسایی و پیش‌بینی گردد. در صورت عدم رعایت این موضوع، درآمدهای شناسایی شده مشمول پرداخت برخی تکالیف قانونی از جمله ارزش افزوده، سهم نهاد کتابخانه و ... می‌گردد که تضییع حقوق شهرداری را در پی خواهد داشت.

۱۸) تهیه و تنظیم خلاصه بدهی‌های سنواتی شهرداری در پیوست لایحه بودجه به شرح ذیل :

فهرست خلاصه بدهی‌های سنواتی شهرداری در تنظیم لایحه بودجه

ردیف	موضوع بدهی	میزان بدهکاری	میزان پیش‌بینی پرداخت در سال ۱۴۰۴
۱	بیمانکاران		
۲	حقوق و دستمزد کارکنان		
۳	مالیات		
۴	بیمه		
۵	تسهیلات بانکی		
۶	اوراق مشارکت		
۷	سایر		

فصل چهارم - ضوابط اجرایی بودجه

۱) اعتبارات متمرکز ارزش افزوده (واریزی‌های وزارت کشور و سازمان امور مالیاتی) مشروط به رعایت ضوابط هزینه‌کرد آیین‌نامه‌های خاص خود می‌تواند با اختیار شهرداری در موارد هزینه‌ای (جاری) و تملک (عمرانی) مصرف شود.

۲) رعایت مفاد شیوه‌نامه اجرایی خزانه‌داری به شماره ۱۹۹۰۰۹ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۹ در واریز کلیه درآمدهای معاونت‌ها، مناطق و واحدهای ستادی، سازمان‌های وابسته (ماده ۵۴ و ۸۴ قانون شهرداری) و مؤسسات و شرکت‌های تابعه به حساب‌های متمرکز خزانه و همچنین افتتاح و ایجاد حساب‌های مربوطه مطابق با شیوه‌نامه مذکور

۳) به‌منظور مدیریت هرچه بهتر در منابع و مصارف و جلوگیری از ایجاد دین و بدهی در شهرداری، لازم است فرآیند تخصیص اعتبار مطابق با شیوه‌نامه مربوطه به شماره ۱۶۹۱۹ مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۱ سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور برای هرگونه تخصیص اعتبار در شهرداری مدنظر قرار گیرد به‌نحوی که هرگونه ایجاد تعهد و هزینه در شهرداری مستلزم مصوبه کمیته تخصیص اعتبار خواهد بود.

الف - واحد بودجه و اعتبارات شهرداری (واحد درآمد با توجه به ساختار سازمانی شهرداری) موظف

است در ابتدای سال تا سقف عملکرد قطعی سال قبل را به‌عنوان سقف مجاز ایجاد تعهد برای سال جاری به کمیته تخصیص اعلام نماید تا در اولین جلسه کمیته، بجهت تصمیم‌گیری و تسریع در امور اجرایی، نسبت به تخصیص برخی ردیف‌های جاری و عمرانی اولویت دار با توجه به موافقت نامه‌های مبادله شده با واحدهای اجرائی در طول سال اقدام شود. لازم بذکر است ایجاد هرگونه تعهد بایستی پس از تخصیص اعتبار مربوطه صورت پذیرد.

در خصوص تخصیص سایر ردیف‌هایی که به آن‌ها تخصیص نیافته در طی سال بایستی بر اساس گزارش واحدهای درآمد (تحقق درآمدهای پیش‌بینی شده) و خزانه‌داری (میزان درآمدهای وصولی) و سایر منابع وصولی از محل واگذاری دارائی‌های سرمایه‌ای و مالی اقدام شود.

ضمناً در صورت پیش‌بینی تحقق بیش از سقف تخصیص ابتدای سال (عملکرد قطعی سال قبل)، موارد بایستی عیناً جهت تصمیم‌گیری در خصوص افزایش تخصیص ردیف‌ها مجدداً به کمیته اعلام شود. تصمیمات کمیته تخصیص برای اجرا در ادامه لازم است به واحد خزانه داری ابلاغ گردد.

ب - واحد مالی و خزانه‌داری موظف است بر اساس تصمیمات کمیته تخصیص اعتبار و توجه به

میزان وصولی منابع، برنامه پرداخت ماهانه و یا سه ماهه شهرداری و سایر واحدهای اجرایی را بر اساس الزامات از جمله پرداخت حقوق و مزایای کارکنان و کسورات قانونی و سایر اولویت‌ها تهیه و به واحدهای

اجرائی و ذیحسابان آن‌ها اعلام نماید تا از ایجاد دیون و تعهدات مزاد بر سقف پرداخت ماهانه و یا سه ماهه در آن‌ها جلوگیری شود.

پیشنهاد می‌گردد بمنظور جلوگیری از رسوب منابع در حساب‌های پرداخت واحدهای اجرایی، اسناد درخواست وجه توسط ذیحساب و یا قائم مقامان ایشان صرفاً پس از انجام کار و ارائه مستندات با صدور حواله پرداخت به عهده خزانه‌داری صورت پذیرد. همچنین بلحاظ تسریع در اجرای امور و کاهش مراجعاتناشخاص حقیقی و حقوقی ذینفع و مکاتبات اداری پیشنهاد می‌گردد فرآیند پرداخت الکترونیک و مستقیم در وجه ذینفع نهایی توسط خزانه دار اجرائی گردد.

۴) تنظیم و تبادل موافقت‌نامه‌های بودجه‌ای بین معاونت برنامه‌ریزی و واحدهای اجرایی در شهرداری‌های مراکز استان و درجه ۱۰ و بالاتر در خصوص اعتبارات تملک دارائی‌های سرمایه‌ای پس از ابلاغ بودجه (تا پایان اردیبهشت‌ماه) الزامیست. استفاده از ظرفیت‌های این موضوع برای سایر شهرداری‌ها و برای اعتبارات هزینه‌ای نیز بلامانع می‌باشد.

۵) میزان تنخواه‌گردان شهرداری به‌منظور پرداخت به کارپردازان و عاملین مالی و سایر موارد مرتبط با این امور صرفاً مطابق با مفاد مندرج در دستورالعمل "نحوه واگذاری، میزان و واریز تنخواه‌گردان" ابلاغی وزیر محترم کشور به شماره ۱۷۳۵۰۱ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۸ و از محل اعتبارات مصوب تخصیص یافته خواهد بود و هرگونه پرداخت غیر از مفاد دستورالعمل مذکور غیرقانونی است. پرداخت مجدد تنخواه به کارپردازان و عاملین مالی تا سقف مجاز مندرج در دستورالعمل مورد اشاره، منوط به تسویه آن مطابق با دستورالعمل ابلاغی خواهد بود. شایان‌ذکر است کلیه حساب‌های تنخواه می‌بایست توسط واحد خزانه‌داری و با امضای مجاز کارپرداز افتتاح گردد.

۶) الزام به انجام تکالیف قانونی که به‌نوعی دارای بار مالی برای شهرداری می‌باشند و عدم انجام هر یک از آن‌ها در موعد مقرر، جرائم و هزینه‌های اضافی به شهرداری تحمیل خواهد نمود. از جمله ارائه اظهارنامه ارزش‌افزوده، آراء صادره دیوان عدالت اداری، ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم، سامانه مطالبات و بدهی دولت (سماد)، ستاد، سادا، سمیع، سامانه مودیان، پاکنا، حقوق و مزایا، ملی ساختار و ...

۷) رعایت سایر ضوابط اجرایی مندرج در دستورالعمل بودجه شهرداری‌ها در رعایت نوع مصرف منابع (عمومی - اختصاصی و جاری - عمرانی) و سایر ضوابط گفته‌شده در خصوص مصرف دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی و تسویه دیون قطعی شده سنواتی

۸) اعتبار حوادث غیرمترقبه و انسان‌ساخت می‌بایست صرفاً در شرایط بروز حوادث نام‌برده هزینه گردد و هرگونه هزینه‌کرد مزاد بر آن برای حوادث غیرمترقبه بدون اخذ مجوز از شورای اسلامی شهر ممنوع است. ضمناً پس

از هزینه‌کرد اعتبارات فوق بایستی موضوع هزینه و محل هزینه در گزارش عملکرد (تفریح) بودجه شهرداری گزارش شود.

۹) منابع حاصل از مازاد درآمد بر هزینه سال قبل در صورتیکه حاصل از ردیف‌های درآمدی اختصاصی نباشد می‌تواند پس از کسر دیون هزینه‌ای (جاری) به مصرف تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی (عمرانی) شهرداری برسد. همچنین در خصوص منابع مازاد حاصل از ردیف‌های اختصاصی بایستی منابع مذکور صرفاً در حوزه مربوطه مصرف شود.

۱۰) در صورت وصول منابعی (اسناد دریافتی و احکام اجرایی) که به موجب قوانین در سال جاری ردیف اعتباری آن‌ها در کدینگ بودجه حذف شده است، بایستی در ردیف سایر، ذیل همان طبقه درآمدی ثبت و لحاظ گردد.

۱۱) توجه به مفاد مندرج در شیوه‌نامه‌های ابلاغی سازمان در هزینه‌کرد اعتبارات آموزشی، مطالعاتی، پژوهشی، اجتماعی و فرهنگی

۱۲) مدیریت صحیح پسماندهای شهری برای جلوگیری از نشت و نفوذ پسماند و شیرابه به منابع آب و خاک با هماهنگی وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور)

۱۳) ممنوعیت واگذاری اموال شهرداری به اشخاص حقیقی و حقوقی

۱۴) ممنوعیت پرداخت هرگونه اعتبارات به دستگاه‌های اجرایی

۱۵) ممنوعیت ایجاد هرگونه تکلیف جدید به شهرداری که منجر به افزایش هزینه خارج از بودجه شود (مطابق با بند (ج) ماده ۱۸ و بند (ث) ماده ۲۴ قانون برنامه هفتم پیشرفت کشور)

۱۶) ممنوعیت پرداخت هرگونه وام صرفاً از محل اعتبارات جاری و عمرانی مندرج در بودجه شهرداری به شهردار، کارکنان شهرداری، سازمان‌های وابسته و اعضای شورای اسلامی شهر

۱۷) با توجه به الزام تکافوی منابع برای پرداخت انواع مزایای جانبی، اضافه‌کار و پاداش‌های موردی در شهرداری، ثبت معوقات فوق‌الذکر در سیستم‌های مالی فاقد وجاهت قانونی و اجراییست.

۱۸) حداقل رقم ریالی پایه برای ثبت اموال در دفاتر شهرداری ۲٪ نصاب معاملات جزء دولتی است.

۱۹) شهرداری‌ها مستند به تبصره (۱) ماده (۵) آئین‌نامه معیارهای تعیین سطح آلاینده‌های واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدمات آلاینده مصوب سال ۱۴۰۱ هیات وزیران و در راستای احقاق حقوق شهرداری و خدمت‌رسانی به شهروندان موظفند نسبت به شناسایی و اعلام واحدهای آلاینده در محدوده شهرستان خود به ادارات محیط زیست اقدام نمایند. عدم اقدام در این خصوص رافع مسئولیت‌های سازمان محیط زیست بوده و در نتیجه عدم وصول عوارض آلاینده‌گی را در پی خواهد داشت.

۲۰) بکارگیری نیروی انسانی رسمی، پیمانی و قراردادی در شهرداری و سازمان‌های تابعه، صرفاً بر اساس مجوزهای صادره و با رعایت سایر قوانین و مقررات مربوطه، مجاز خواهد بود.

- ۲۱) ممنوعیت به‌کارگیری افراد بازنشسته یا با خرید به‌استثناء موارد مجاز مندرج در قانون ممنوعیت به‌کارگیری بازنشستگان مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۰ مجلس شورای اسلامی و استفساریه‌ها و اصلاحات بعدی.
- اعاده بکار یا به‌کارگیری مصادیق مستثنیات قانون فوق و تبصره ماده ۸۴ قانون استخدام کشوری در چارچوب ضوابط ابلاغی سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور امکان‌پذیر خواهد بود.
- ۲۲) اعاده بکار مشمولین ماده ۶۰ قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران با رعایت مقررات مربوطه
- ۲۳) اخذ تضامین معتبر و کافی از کارکنانی که ماشین‌آلات و اموال شهرداری در اختیار آن‌ها قرار داده می‌شود.
- ۲۴) شهرداری موظف است نسبت به محاسبه کسورات قانونی حقوق کارکنان و پیمانکار اعم از مالیات تکلیفی، مالیات بر ارزش‌افزوده و بیمه اقدام و مبالغ مزبور را به‌حساب سازمان‌های مربوطه واریز کند تا از ایجاد تعهد برای سال‌های آتی جلوگیری نموده و همچنین تمهیدات لازم برای پرداخت سایر تعهدات سنوات قبل در این خصوص را نیز فراهم نمایند.
- ۲۵) اصلاح و تغییر سقف، ارقام و ردیف‌های بودجه، اصلاحیه و متمم، صرفاً با ارائه لایحه اصلاحی از سوی شهرداری و سیر مراحل قانونی امکان‌پذیر خواهد بود.
- ۲۶) برنامه‌ریزی بمنظور تامین و نصب دوربین‌های پایش ترافیک در راستای اصلاح نقاط حادثه‌خیز و اجرای طرح‌های ترافیکی با هماهنگی شورای ترافیک شهرستان/استان صورت پذیرد.
- ۲۷) هزینه‌کرد حداقل ۵۰٪ عوارض آلاینده‌گی (سبز) در حوزه بهسازی، توسعه و نگهداری فضای سبز، توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی با اولویت فن‌آوری‌های نوین، مدیریت پسماند، کاهش و رفع آلودگی، پایش آلودگی و تصفیه و بازچرخانی فاضلاب، بهینه‌سازی مصرف آب و انرژی در ساختمان‌ها و امکان عمومی مطابق با ماده ۴۰ قانون مالیات بر ارزش‌افزوده و ماده ۸ آیین‌نامه معیارهای تعیین سطح آلاینده‌گی واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده

فصل پنجم - سامانه بودجه شهرداری‌ها

- ۱) در راستای گسترش دولت الکترونیک و با توجه به تکلیف شهرداری‌ها طبق تبصره ذیل ماده ۶۷ قانون شهرداری مبنی بر ارسال یک نسخه از بودجه مصوب و عملکرد آن به وزارت کشور، تمامی شهرداری‌ها موظف‌اند بودجه مصوب و تفریح بودجه را تا موعد مقرر (تا پایان فروردین‌ماه برای بودجه مصوب و تا پایان مهرماه برای تفریح بودجه) در سامانه بودجه شهرداری‌های کشور به آدرس اینترنتی [https:// budget1.imo.org.ir](https://budget1.imo.org.ir) ثبت نمایند.

تبصره: با توجه به استخراج شاخص‌های توزیع اعتبارات ارزش افزوده از سامانه بودجه، در صورت عدم ثبت اطلاعات بودجه و عملکرد آن در موعد مقرر، هرگونه اعتراض نسبت به کاهش و یا عدم دریافت اعتبارات مذکور مقبول نخواهد بود.

۲) شهرداری‌ها موظف‌اند پس از ثبت بودجه در سامانه و تصویب شورای اسلامی شهر، نسخه کاغذی آن را (پرینت از سامانه) که به امضای معاونت توسعه منابع و سرمایه انسانی، مسئول امور مالی، شهردار و رئیس شورای اسلامی شهر رسیده را به فرمانداری و استانداری مربوطه ارسال نمایند.

تبصره: در صورت عدم تصویب بودجه در موعد مقرر (پایان بهمن‌ماه) توسط شورا، مراتب بایستی توسط شهرداری به استانداری اعلام تا تصمیم‌گیری گردد.

۳) مسئولیت صحت ورود اطلاعات ثبت‌شده در سامانه بودجه، طبق تکالیف مقرر در ماده ۲۶ آیین‌نامه مالی شهرداری‌ها، به عهده شهردار و مسئول امور مالی و یا معاونین برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی (معادل مطابق با چارت مصوب شهرداری) خواهد بود.

پیوست شماره (۱)

شیوه نامه پرداخت مزایای جانبی کارکنان

سال ۱۴۰۴

شهرداری.....

شیوه‌نامه پرداخت مزایای جانبی کارکنان شهرداری

در اجرای بند (۶) فصل سوم بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۴ (ضوابط حقوق و دستمزد) و به منظور جبران خدمات کارکنان شهرداری‌ها و ایجاد انگیزه و ارتقاء کیفیت در اجرای امور که موجب ارائه خدمات مطلوب تر به شهروندان خواهد شد به شهرداری اجازه داده می‌شود مستند به ماده (۴۰) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) و با امان نظر به ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور و رعایت سایر قوانین و مقررات مرتبط پس از پرداخت حقوق و مزایای مستمر کارکنان و در صورت کفایت منابع، نسبت به پرداخت مزایای جانبی غیر مستمر مطابق با ضوابط ذیل با موافقت شهردار اقدام نماید :

الف: معیشتی

- ۱- تخصیص مبلغ .....ریال (بصورت غیر نقد) جهت تهیه سبد کالا در ایام ماه مبارک رمضان و عید نوروز برای کلیه کارکنان
- ۲- تخصیص مبلغ .....ریال (بصورت غیر نقد) جهت تهیه اقلام خوراکی ماهانه برای کارکنان با اعمال ضریب افزایش بر اساس افراد تحت تکفل
- ۳- پرداخت .....درصد هزینه‌های بیمه تکمیلی، عمر و حوادث برای کارکنان
- ۴- پرداخت کمک هزینه بیماری‌های صعب‌العلاج برای کارکنان مشمول تا سقف ..... ریال

تبصره: مزایای معیشتی به کلیه کارکنان بر اساس ضوابط فوق تعلق می‌گیرد و امکان حذف موردی در این خصوص وجود ندارد.

ب: رفاهی

- ۱- پرداخت مبلغ .....ریال ماهانه به عنوان رفاهی انگیزشی به کارکنان مشمول
- ۲- پرداخت مبلغ .....ریال برای هر یک از اعیاد ملی، مذهبی و مناسبت‌ها به کارکنان
- ۳- تخصیص مبلغ .....ریال (بصورت غیر نقد) بابت کمک‌هزینه سفرهای زیارتی، تفریحی و ورزشی به کارکنان

تبصره ۵: کارکنان مشمول بند (۱) این بخش با تشخیص شهردار و بر اساس میزان مسئولیت، نوع شغل و رضایتمندی از عملکرد آن‌ها در انجام وظایف محوله و نتایج حاصله تعیین می‌گردد.

ج: جوانی جمعیت

- ۱- پرداخت کمک هزینه ازدواج کارکنان به مبلغ .....
- ۲- پرداخت کمک هزینه تولد فرزند کارکنان به مبلغ ..... با اعمال ضریب افزایشی در خصوص فرزندان دوم به بعد
- ۳- پرداخت کمک هزینه مهد کودک کارکنان زن به مبلغ ..... (مندرج در ضوابط اجرائی قانون بودجه کل کشور)
- ۴- پرداخت کمک هزینه تحصیلی فرزندان کارکنان به مبلغ ..... (بر اساس سطوح تحصیلی و آموزشی)

تبصره ۵: مزایای جوانی جمعیت به کلیه کارکنان بر اساس ضوابط فوق تعلق می‌گیرد و امکان حذف موردی در این خصوص وجود ندارد.

د) سایر ضوابط پرداخت :

- ۱- رعایت قانون بودجه سنواتی کل کشور در خصوص حداکثر پرداختی به مدیران و کارکنان دستگاه‌های اجرایی الزامیست.
- ۲- مشمولان دریافت این مزایا، کلیه کارمندان رسمی، پیمانی، قرارداد کار معین، قرارداد کارگر دائم و موقت طرف قرارداد با شهرداری می‌باشند.
- ۳- شهرداران، مشمول کلیه مفاد این شیوه نامه بجز مزایای انگیزشی رفاهی (بند (۱) بخش (ب)) خواهند بود که در آن مورد بایستی مطابق با مفاد تبصره (۹) الحاقی به ماده (۱) آئین نامه حقوق و مزایای شهرداران مصوب سال ۱۳۸۳ و با تایید استانداران عمل گردد.

امضاء شهردار

پیوست شماره (۲)
کدهای درآمدی سال ۱۴۰۴
(به همراه توضیحات و مستندات قانونی)

کد	شرح	نوع درآمد	حوزه مصرف	نوع مصرف	مستند قانونی
۱۰۰۰۰۰	درآمدها				
۱۱۰۰۰۰	درآمدهای ناشی از عوارض عمومی				
۱۱۰۱۰۰	عوارض موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده				
۱۱۰۱۰۱	عوارض بر کالا و خدمات (۹۰٪ بند الف ماده ۳۹)	عمومی		جاری/عمرانی	بند الف ماده ۳۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده (۹۰٪ سازمان مالیاتی)
۱۱۰۱۰۲	عوارض آلاینده‌گی	اختصاصی	حداقل ۵۰٪ بابت فضای سبز، حمل و نقل عمومی، مدیریت پسماند، رفع و پایش آلودگی، تصفیه و بازچرخانی فاضلاب، بهینه سازی مصرف آب و انرژی	جاری/عمرانی	ماده ۴۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده و ماده ۸ آیین نامه معیارهای تعیین سطح آلاینده‌گی واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده
۱۱۰۱۰۳	عوارض متمرکز (فراورده های نفتی و شماره گذاری)	عمومی		جاری/عمرانی	بند ب ماده ۳۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۰۴	عوارض سالانه کلیه وسائط نقلیه اعم از خودروهای سبک، سنگین و موتور سیکلت	عمومی		جاری/عمرانی	ماده ۲۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۰۵	عوارض بلیط (حمل و نقل زمینی، دریایی)	عمومی		جاری/عمرانی	ماده ۳۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۰۶	عوارض متمرکز دوازده در هزار گمرکی	عمومی	کمک و ایجاد درآمدهای پایدار بر اساس مصوبه شماره ۱۳۴۴۲۹ هیات وزیران	جاری/عمرانی	ماده ۴۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۰۷	عوارض و جرائم سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه	اختصاصی	کمک به توسعه و نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی	عمرانی	ماده ۲۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۰۸	عوارض بر کالا و خدمات (۱۰٪ بند الف ماده ۳۹)	عمومی		جاری/عمرانی	بند الف ماده ۳۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده (۱۰٪ سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها)
۱۱۰۱۰۹	عوارض سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه	اختصاصی	کاهش آلودگی هوا	جاری/عمرانی	بند ب ماده ۲۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۱۰	کمک از محل موضوع ماده ۵۸ قانون الحاق (۲)	عمومی	شیوه‌نامه ابلاغی سازمان	جاری/عمرانی	
۱۱۰۱۱۱	عوارض متمرکز (صرفاً سیگار)	اختصاصی	شیوه‌نامه ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	جاری/عمرانی	بند ت ماده ۲۶ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۱۲	عوارض بر کالا و خدمات (نوشیدنی های زیان آور و سایر کالاهای آسیب رسان)	اختصاصی	شیوه‌نامه ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	جاری/عمرانی	بند پ ماده ۲۶ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۲۰۰	درآمدهای ناشی از توسعه شهر				
۱۱۰۲۰۱	عوارض زیربنا (مسکونی)	عمومی		جاری/عمرانی	مطابق با طرح تفصیلی
۱۱۰۲۰۲	عوارض زیربنا (غیرمسکونی اعم از تجاری، اداری، فرهنگی، ورزشی و نظائر آن‌ها)	عمومی		جاری/عمرانی	مطابق با طرح تفصیلی
۱۱۰۲۰۳	تراکم تا حد مجاز طبق مصوبات مراجع تصویب کننده طرح های توسعه شهری و کمیسیون ماده ۵ (کاربری مسکونی)	عمومی		جاری/عمرانی	با مجوز کمیسیون ماده ۵ شورای عالی

با مجوز کمیسیون ماده ۵ شورای عالی	جاری/عمرانی		عمومی	تراکم تا حد مجاز طبق مصوبات مراجع تصویب کننده طرح های توسعه شهری و کمیسیون ماده ۵ (غیرمسکونی اعم از تجاری، اداری، فرهنگی، ورزشی و نظائر آن‌ها)	۱۱۰۲۰۴
	جاری/عمرانی		عمومی	عوارض بر بالکن و پیش آمدگی	۱۱۰۲۰۵
جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض	جاری/عمرانی		عمومی	عوارض ارزش افزوده ناشی از اجرای طرح‌های توسعه شهری	۱۱۰۲۰۶
قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها	عمرانی	توسعه فضای سبز	اختصاصی	عوارض قطع درختان	۱۱۰۲۰۸
	جاری/عمرانی		عمومی	عوارض صدور مجوز حصارکشی و دیوار کشی برای املاک فاقد مستحذات	۱۱۰۲۰۹
	جاری/عمرانی	توسعه ایمنی و تجهیز آتش نشانی	اختصاصی	عوارض آتش نشانی در هنگام صدور پروانه ساختمانی	۱۱۰۲۱۴
	عمرانی	توسعه زیر ساخت گردشگری	اختصاصی	عوارض چشمه‌های معدنی	۱۱۰۲۱۵
تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی	جاری/عمرانی		عمومی	درآمد ناشی از اجرای تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری	۱۱۰۲۱۷
جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض	جاری/عمرانی		عمومی	عوارض تمدید پروانه ساختمانی	۱۱۰۲۱۸
جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض	جاری/عمرانی		عمومی	عوارض تجدید پروانه ساختمانی	۱۱۰۲۱۹
جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض	جاری/عمرانی		عمومی	عوارض مستحذات واقع در محوطه املاک (آلاچیق، پارکینگ مسقف و استخر)	۱۱۰۲۲۰
جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض	جاری/عمرانی		عمومی	عوارض ارزش افزوده ناشی از تعیین کاربری عرصه در اجرای طرح های توسعه شهری	۱۱۰۲۲۱
جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض	جاری/عمرانی		عمومی	عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری عرصه در اجرای طرح های توسعه شهری	۱۱۰۲۲۲
				سایر	۱۱۰۲۹۰
				درآمدهای ناشی از حمل و نقل	۱۱۰۳۰۰
	جاری/عمرانی		عمومی	بهاء خدمات ناشی از صدور و تمدید پروانه تاکسیرانی	۱۱۰۳۰۱
ماده ۳۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی	جاری/عمرانی		عمومی	بهاء خدمات ناشی از صدور و تمدید پروانه شرکت ها و ناوگان حمل و نقل بار	۱۱۰۳۰۳
ماده ۳۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی	جاری/عمرانی		عمومی	بهاء خدمات ناشی از صدور و تمدید پروانه شرکت ها و ناوگان حمل و نقل مسافر	۱۱۰۳۰۵
	جاری/عمرانی		عمومی	عوارض صدور، تمدید و تعویض گواهینامه	۱۱۰۳۰۹
ماده ۹ قانون حمل و نقل ریلی	جاری/عمرانی	مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهر و حومه آن	اختصاصی	عوارض ناشی از اجرای ماده ۹ قانون حمل و نقل ریلی (شهرهای بالای ۵۰۰ هزار نفر)	۱۱۰۳۱۱
قانون جامع آلودگی هوا	جاری/عمرانی	کاهش آلودگی هوا	اختصاصی	عوارض حاصل از اجرای طرح های ترافیکی	۱۱۰۳۱۲
قانون جامع آلودگی هوا	جاری/عمرانی	کاهش آلودگی هوا	اختصاصی	عوارض (LEZ)	۱۱۰۳۱۳
جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض	جاری/عمرانی		عمومی	عوارض تردد شبانه وسایل نقلیه باری در محدوده کامیون ممنوع	۱۱۰۳۱۵

۱۱۰۳۱۶	عمومی	عمومی	بهاء خدمات (کرایه) جابجایی مسافر توسط اتوبوس و مینی بوس و سایر وسایط نقلیه و حمل و نقل ریلی درون شهری	جاری/عمرانی
۱۱۰۳۱۷	عمومی	عمومی	بهاء خدمات صدور مجوز تردد بارهای ترافیکی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۳۹۰			سایر	
۱۱۰۴۰۰			درآمدهای ناشی از بهره برداری از فضای شهر	
۱۱۰۴۰۱	عمومی		عوارض نوسازی	ماده ۲ قانون نوسازی عمران شهری
۱۱۰۴۰۲	عمومی	جاری/عمرانی	عوارض سطح شهر	در شهرهایی که نوسازی وصول نمی‌شود
۱۱۰۴۰۵	عمومی	جاری/عمرانی	عوارض صدور مجوز احداث و نصب تاسیسات شهری (دکل‌ها، تجهیزات و آنتن‌های مخابراتی، ترانسفورماتورها و نظائر آن‌ها)	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۴۰۶	عمومی	جاری/عمرانی	عوارض بر مشاغل	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۴۰۷	عمومی	جاری/عمرانی	عوارض بر تابلوهای تبلیغات محیطی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۴۰۸	عمومی	جاری/عمرانی	وجوه دریافتی ناشی از خسارت وارده به اموال عمومی شهر	خرید و تعمیر اموال عمومی خسارت دیده شهر
۱۱۰۴۰۹	عمومی	جاری/عمرانی	بهاء خدمات بهره برداری از معابر و فضاهای عمومی شهری	دارای شرایط فنی و ایمنی و عدم ایجاد مزاحمت
۱۱۰۴۱۰	عمومی	جاری/عمرانی	عوارض صدور، تمدید و تعویض گذرنامه	قانون بودجه هر ساله کشور
۱۱۰۴۱۱	اختصاصی	جاری/عمرانی	درآمد ناشی از خانه های خالی	قانون ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره بهاء
۱۱۰۴۹۰			سایر	
۱۱۰۵۰۰			درآمدهای ناشی از قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها	
۱۱۰۵۰۱	عمومی	جاری/عمرانی	۱۰ درصد صدور و تمدید گذرنامه و گواهینامه	ماده ۴ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها
۱۱۰۵۰۲	اختصاصی	عمرانی	استفاده از معابر شهری جهت توقف حاشیه ای (پارکومتر، کارت پارک)	ماده ۶ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها (تبصره ۳ ماده ۱۵ قانون جرائم راهنمایی و رانندگی)
۱۱۰۵۰۳	عمومی	عمرانی	درآمد حاصل از حمل و نقل بار خودرویی درون شهری	ماده ۶ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها (تبصره ۲)
۱۱۰۵۰۴	عمومی	جاری/عمرانی	ماده ۲۸۰ قانون مالیات های مستقیم (۱٪)	ماده ۷ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها
۱۱۰۵۰۵	عمومی	جاری/عمرانی	عوارض نقل و انتقال قطعی املاک (۲٪) و انتقال حق واگذاری (۱٪)	ماده ۸ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها
۱۱۰۵۰۶	عمومی	جاری/عمرانی	جریمه تاخیر پرداخت عوارض و بهای خدمات (۲٪)	ماده ۱۰ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها

ماده ۵ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی	جاری/عمرانی	استانداردسازی وسایل و تجهیزات ایمنی راه‌ها، خط کشی و نگهداری، تهیه و نصب و نگهداری علائم راهنمایی و رانندگی و تجهیزات ایمنی، احداث پل‌های عابر پیاده	اختصاصی	عوارض ناشی از اجرای ماده ۲۳ رسیدگی به تخلفات رانندگی	۱۱۰۵۰۷
				درآمدهای ناشی از عوارض اختصاصی شهرداری	۱۲۰۰۰۰
				درآمدهای اختصاصی	۱۲۰۱۰۰
	جاری/عمرانی		عمومی	بهاء خدمات استفاده از مراکز رفاهی، تفریحی، فرهنگی، ورزشی، اجتماعی و خدماتی	۱۲۰۱۰۱
	جاری/عمرانی		عمومی	درآمد حاصل از فروش گل و گیاه و سایر محصولات	۱۲۰۱۰۵
	جاری/عمرانی		عمومی	بهاء خدمات آرامستان‌ها	۱۲۰۱۰۸
	جاری/عمرانی		عمومی	بهای خدمات فضای سبز	۱۲۰۱۰۹
ماده (۸) قانون مدیریت پسماندها و ماده (۴) دستورالعمل نحوه تعیین بهای خدمات مدیریت پسماندهای عادی (شهری)	جاری/عمرانی	مدیریت پسماند	اختصاصی	بهای خدمات مدیریت پسماند	۱۲۰۱۱۰
	جاری/عمرانی	خرید و تعمیر اموال اختصاصی خسارت دیده شهر	عمومی	وجه دریافتی ناشی از خسارات وارده به اموال اختصاصی شهرداری	۱۲۰۱۱۱
	جاری/عمرانی		عمومی	درآمد سایر سازمانهای وابسته به شهرداری مطابق با اساسنامه مربوطه	۱۲۰۱۱۲
				سایر	۱۲۰۱۹۰
				بهاء خدمات و درآمدهای موسسات انتفاعی شهرداری	۱۳۰۰۰۰
				بهاء خدمات و درآمدهای موسسات انتفاعی شهرداری	۱۳۰۱۰۰
	جاری/عمرانی		عمومی	بهاء خدمات صدور مجوز حفاری، لکه گیری و ترمیم معابر	۱۳۰۱۰۱
	جاری/عمرانی		عمومی	بهای خدمات کارشناسی، فنی و آموزشی	۱۳۰۱۰۲
قانون جامع آلودگی هوا	جاری/عمرانی	کاهش آلودگی هوا	اختصاصی	بهای خدمات صدور معاینه فنی خودرو	۱۳۰۱۰۳
	جاری/عمرانی		عمومی	درآمد ناشی از خدمات بازرگانی	۱۳۰۱۰۵
	جاری/عمرانی		عمومی	درآمد ناشی از خدمات پیمانکاری	۱۳۰۱۰۶
تبصره ۴ ماده واحده قانون تعیین وضعیت املاک واقع در طرح‌های دولتی و شهرداری‌ها	جاری/عمرانی		عمومی	بهای خدمات آماده سازی	۱۳۰۱۰۷
	جاری/عمرانی		عمومی	بهاء خدمات مهاجرین و اتباع خارجی	۱۳۰۱۱۰
	جاری/عمرانی		عمومی	بهاء خدمات ورود ماشین آلات حمل و نقل به پایانه‌ها، میادین و بازارهای میوه و تره بار	۱۳۰۱۱۳
	جاری/عمرانی		عمومی	بهاء خدمات ارائه و تصویب طرح ایمن سازی معابر در زمان عملیات کارگاهی	۱۳۰۱۱۴

عمومی	بهاء خدمات حمل و نگهداری تجهیزات عملیات ساختمانی	عمومی	جاری/عمرانی	۱۳۰۱۱۵
عمومی	بهاء خدمات بهره برداری از معابر توسط شرکت های مسافری اینترنتی	عمومی	جاری/عمرانی	۱۳۰۱۱۶
	سایر			۱۳۰۱۹۰
	درآمد حاصل از تاسیسات شهرداری			۱۳۰۲۰۰
عمومی	درآمد حاصل از بازیافت زباله	عمومی	جاری/عمرانی	۱۳۰۲۰۳
عمومی	درآمد حاصل از آگهی های تجاری و تبلیغات محیطی بر سازه های متعلق به شهرداری	عمومی	جاری/عمرانی	۱۳۰۲۰۴
	سایر			۱۳۰۲۹۰
	درآمدهای حاصل از وجوه و اموال شهرداری			۱۴۰۰۰۰
	درآمد حاصل از اموال شهرداری			۱۴۰۱۰۰
عمومی	مال الاجاره ساختمان ها و تاسیسات شهرداری	عمومی	جاری/عمرانی	۱۴۰۱۰۱
عمومی	بهاء خدمات ماشین آلات و تجهیزات	عمومی	جاری/عمرانی	۱۴۰۱۰۳
عمومی	درآمد حاصل از بازارهای روز و هفتگی	عمومی	جاری/عمرانی	۱۴۰۱۰۴
عمومی	بهاء خدمات استفاده از پارکینگ های عمومی	عمومی	جاری/عمرانی	۱۴۰۱۰۵
عمومی	درآمد حاصل از سود سهام سازمان ها و شرکت ها	عمومی	جاری/عمرانی	۱۴۰۱۰۶
عمومی	درآمد حاصل از واحدهای تولیدی	عمومی	جاری/عمرانی	۱۴۰۱۰۸
عمومی	درآمد حاصل از فروش محصولات و خدمات کارخانجات شهرداری	عمومی	جاری/عمرانی	۱۴۰۱۰۹
عمومی	درآمد حاصل از فروش محصولات کارخانه آسفالت	عمومی	جاری/عمرانی	۱۴۰۱۱۰
عمومی	درآمد حاصل از بهره برداری پروژه های مشارکت عمومی و خصوصی	عمومی	جاری/عمرانی	۱۴۰۱۱۱
	سایر			۱۴۰۱۹۰
	درآمد حاصل از وجوه شهرداری			۱۴۰۲۰۰
عمومی	درآمد حاصل از وجوه سپرده های شهرداری	عمومی	جاری/عمرانی	۱۴۰۲۰۲
عمومی	درآمد ناشی از حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی	عمومی	جاری/عمرانی	۱۴۰۲۰۳
عمومی	درآمد حاصل از اجرای ماده ۵۹ قانون رفع موانع تولید	عمومی	جاری/عمرانی	۱۴۰۲۰۴
عمومی	سود نقدی حاصل از واگذاری سهام شرکت های پذیرفته شده در بورس یا سایر شرکت ها	عمومی	جاری/عمرانی	۱۴۰۲۰۵
	سایر			۱۴۰۲۹۰
	کمک های اعطائی دولت و سازمانهای دولتی			۱۵۰۰۰۰
	یارانه ها و کمک های اعطائی دولت و سازمانهای دولتی			۱۵۰۱۰۰
عمومی	کمک بلاعوض دولت و سازمانها و موسسات دولتی	عمومی	جاری/عمرانی	۱۵۰۱۰۱
عمومی	کمک های دولت برای پروژه های مشخص	عمومی	جاری/عمرانی	۱۵۰۱۰۴
عمومی	کمک برای تامین قیر معابر شهری	عمومی	عمرانی	۱۵۰۱۰۶
عمومی	یارانه بلیط	عمومی	جاری/عمرانی	۱۵۰۱۰۷

			سایر	۱۵۰۱۹۰
			اعانات، کمک‌های اهدائی و دارائی‌ها	۱۶۰۰۰۰
			اعانات، کمک‌های اهدائی	۱۶۰۱۰۰
			خودیاری شهروندان و هدایای دریافتی	۱۶۰۱۰۱
			سایر اعانات و کمک از اشخاص حقوقی	۱۶۰۱۰۲
			کمک‌ها و اعانات دریافتی از موسسات عمومی غیردولتی	۱۶۰۱۰۳
			سایر	۱۶۰۱۹۰
			درآمدهای اتفاقی که به موجب قانون وصول می‌شود	۱۶۰۲۰۰
	جاری/عمرانی		ضبط سپرده‌های مطالبه نشده	۱۶۰۲۰۱
	جاری/عمرانی		ضبط سپرده‌های معاملات شهرداری	۱۶۰۲۰۲
ماده ۱۱۰ قانون شهرداری	جاری/عمرانی		درآمد حاصل از اجرای ماده ۱۱۰ قانون شهرداری	۱۶۰۲۰۳
	جاری/عمرانی		هزینه تاخیر و خسارت تادیه چک	۱۶۰۲۰۴
	جاری/عمرانی		جرائم کمیسیون ماده ۱۰۰	۱۶۰۲۰۵
	جاری/عمرانی		درآمد ناشی از فروش اسناد مناقصه	۱۶۰۲۰۶
مطابق با ضوابط اجرایی بخشنامه بودجه سالیانه	جاری/عمرانی	بر اساس کد درآمد وصولی	عمومی/اختصاصی	۱۶۰۲۰۹
تبصره ۱ ماده ۱۰۰ قانون شهرداری	جاری/عمرانی		درآمد ناشی از اجرای تبصره ۱ ماده ۱۰۰ قانون شهرداری	۱۶۰۲۱۰
ماده ۱۰۳ قانون شهرداری	جاری/عمرانی		درآمد ناشی از اجرای ماده ۱۰۳ قانون شهرداری (۱۰٪ اضافه)	۱۶۰۲۱۱
			سایر	۱۶۰۲۹۰
			منابع حاصل از واگذاری دارایی سرمایه‌ای	۲۰۰۰۰۰
			ماده ۱۰۱ قانون شهرداری	۲۱۰۰۰۰
	جاری/عمرانی		درآمدهای نقدی ناشی از اجرای تبصره ۳ و ۴ ماده ۱۰۱ قانون شهرداری	۲۱۰۱۰۰
بر اساس قیمت کارشناسی روز و درج مبلغ کارشناسی در تملک دارائی‌های سرمایه‌ای بودجه	عمرانی	تملك زمین	اختصاصی	۲۱۰۲۰۰
			فروش اموال غیر منقول	۲۲۰۰۰۰
	عمرانی		فروش اموال غیر منقول	۲۲۰۱۰۰
ماده ۶ قانون نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه‌های عمومی و عمرانی	عمرانی	واگذاری به اشخاص حقیقی و حقوقی	اختصاصی	۲۲۰۲۰۰
			فروش اموال منقول و اسقاط	۲۳۰۰۰۰
	عمرانی		فروش اموال منقول و اسقاط	۲۳۰۱۰۰
			فروش سرقفلی	۲۴۰۰۰۰
	عمرانی		فروش سرقفلی	۲۴۰۱۰۰
			فروش حقوق انتفاعی	۲۵۰۰۰۰

	عمرانی		عمومی	فروش حقوق انتفاعی	۲۵۰۱۰۰
				سایر	۲۹۰۰۰۰
	عمرانی		عمومی	منابع نقدی حاصل از فروش سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس و سایر شرکت‌ها	۲۹۰۱۰۰
				سایر	۲۹۰۹۰۰
				منابع حاصل از واگذاری دارایی مالی	۳۰۰۰۰۰
				وام های دریافتی	۳۱۰۰۰۰
	عمرانی		عمومی	وام دریافتی از وزارت کشور	۳۱۰۱۰۰
	عمرانی		عمومی	تسهیلات دریافتی از بانکها و موسسات مالی و اعتباری	۳۱۰۲۰۰
	عمرانی		عمومی	تسهیلات خارجی	۳۱۰۳۰۰
ماده ۷ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری	عمرانی		عمومی	وام دریافتی از محل ماده ۷ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها	۳۱۰۴۰۰
				انواع اوراق و اسناد	۳۲۰۰۰۰
	عمرانی		عمومی	اوراق مشارکت	۳۲۰۱۰۰
	عمرانی		عمومی	انواع صکوک	۳۲۰۲۰۰
	عمرانی		عمومی	منابع حاصل از فروش سهام موسسات و شرکت‌های وابسته و تابعه شهرداری	۳۳۰۳۰۰
				سایر منابع	۳۳۰۰۰۰
				سایر منابع	۳۳۰۹۰۰
				جمع	

پیوست شماره (۳)
احکام (تبصره‌های) پیوست بودجه
سال ۱۴۰۴
شهرداری .....

به شهرداری اجازه داده می‌شود با رعایت قوانین و مقررات در سال مالی ۱۴۰۴ نسبت به اجرای موارد ذیل اقدام نماید:

- ۱- به استناد تبصره بند ۱۴ ماده ۸۰ قانون شوراها و ماده ۳۵ آیین‌نامه مالی شهرداری‌ها، سقف اجازه انجام معاملات سال ۱۴۰۴ تا مبلغ ..... ریال به شهردار واگذار می‌شود.
- ۲- شهردار می‌تواند اختیارات ذیل این بند را با مسئولیت خود به شهرداران مناطق، نواحی و روسای سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه و وابسته واگذار نماید.
- ۳- شهرداری می‌تواند در اجرای ماده ۳۹ آیین‌نامه مالی شهرداری‌ها، نسبت به جابجایی از حسابی به حساب دیگر یا از حساب شهرداری به سازمان‌ها و بالعکس تا سقف ..... اقدام نماید.
- ۴- در اجرای ماده ۱۵ آیین‌نامه مالی شهرداری‌ها به شهرداری اجازه داده می‌شود پروژه‌های عمرانی را تا سقف ..... به صورت امانی اجرا نماید.

احکام فوق در جلسه شماره ..... شورای اسلامی شهر به همراه لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ شهرداری مورد بررسی و تصویب قرار گرفت.

امضاء رییس شورا

امضاء شهردار

پیوست شماره (۴)
برخی احکام و تکالیف قانونی شهرداری‌ها

ردیف	عنوان قانون	متن قانون
۱	جزء (۲) بند (ث) ماده (۲۲) قانون برنامه هفتم پیشرفت	به‌منظور جلوگیری از شیوع بیماری‌های واگیر انسانی و حیوانی و ارتقای سطح بهداشت عمومی شهرها و روستاهای کشور، وزارت کشور مکلف است با همکاری وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و جهاد کشاورزی، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد و با رویکرد بهره‌گیری از ظرفیت تشکل‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد، نسبت به تهیه و تدوین برنامه اجرایی جامع مشتمل بر تعیین نقش و وظیفه هر یک از دستگاه‌ها در مهار جمعیت حیوانات پرنده‌زن ناقل بیماری به انسان اقدام نماید.
۲	جزء (۱) بند (ج) ماده (۳۳) قانون برنامه هفتم پیشرفت	به‌منظور اختصاص کمک‌های فنی-اعتباری به تعاونی‌های تولیدی و ایجاد بازارچه‌های هفتگی و ایستگاه‌های عرضه مستقیم محصولات کشاورزی (با هدف کاهش قیمت کالا) شهرداری‌ها مکلفند بر اساس درخواست وزارت جهاد کشاورزی، فضاهای مناسب با قیمت کارشناسی جهت انجام امور فوق را در اختیار تولید کنندگان روستایی و عشایر قرار دهند.
۳	تبصره (۱) بند (ج) ماده (۳۸) قانون برنامه هفتم پیشرفت	وزارت نیرو مکلف است ظرف یک‌ماه از لازم‌الاجرا شدن این قانون، موقعیت نقاط گلوگاهی (سازه‌های تقاطعی فاقد آبگذری لازم برای عبور سیلاب) را جهت رفع انسداد، به‌سازی و اصلاح شرایط فنی و هندسی سازه‌های مذکور به وزارتخانه‌های کشور و راه و شهرسازی به ترتیب برای سازه‌های تقاطعی درون‌شهری و برون‌شهری اعلام نماید. وزارتخانه‌های کشور و راه و شهرسازی مکلفند ضمن اولویت‌بندی سازه‌های مذکور بر اساس خطرپذیری بالا، ظرف شش‌ماه نسبت به تهیه، تصویب و اعلام برنامه عملیاتی برای رفع انسداد، به‌سازی و اصلاح شرایط فنی و هندسی این سازه‌ها اقدام و ظرف دو‌سال، برنامه مصوب را اجرائی نمایند. شهرداری‌ها موظفند بر اساس اعلام برنامه وزارت کشور نسبت به اجرای طرح‌ها از محل منابع داخلی خود اقدام نمایند.
۴	تبصره (۲) بند (الف) ماده (۳۹) قانون برنامه هفتم پیشرفت	افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور و خیرین مسکن‌ساز در خصوص ساخت مسکن برای افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی از پرداخت هزینه صدور پروانه ساختمانی، عوارض شهرداری و دهیاری و هزینه انشعاب آب، فاضلاب، برق و گاز برای واحد مسکونی اختصاص یافته به افراد تحت پوشش، فقط برای یکبار معافند. اعتبارات مذکور در لویح بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌گردد.

ردیف	عنوان قانون	متن قانون
۵	بند (ب) ماده (۴۰) قانون برنامه هفتم پیشرفت	آبیاری فضای سبز با استفاده از آب شرب در صورت وجود آب جایگزین به تشخیص وزارت نیرو، در کلیه اماکن عمومی و دولتی ممنوع است. متخلفین مشمول مجازات تعزیری درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی می‌گردند. شهرداری‌ها و سایر متولیان اماکن عمومی و دولتی مکلفند نسبت به احداث شبکه‌های مستقل آبیاری فضای سبز و جداسازی آن از آب شرب و استفاده از پساب و سایر آب‌های نامتعارف با رعایت حدود مجاز استانداردها و شاخص‌های زیست‌محیطی و سلامت اقدام نمایند.
۶	بند (ت) ماده (۵۰) قانون برنامه هفتم پیشرفت	به‌منظور برنامه‌ریزی تأمین سرانه‌های مورد نیاز خدمات عمومی و شهری از قبیل فضاهای فرهنگی، ورزشی، آموزشی و بوستان‌های شهری در سکونتگاه‌ها و مراکز جمعیتی حاشیه شهرها و بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری به دولت اجازه داده می‌شود؛ اراضی بلااستفاده یا بایر متعلق به خود یا سازمان‌ها و نهادهای وابسته را برای ایجاد فضاهای عمومی شهری و استفاده در کاربریهای مورد اشاره با حفظ مالکیت دولت به شهرداری‌ها واگذار نماید. شهرداری‌ها موظفند حداکثر ظرف سه‌سال نسبت به ایجاد فضاهای شهری برای استفاده عمومی از محل منابع خود اقدام کنند. همچنین دولت مجاز است اراضی مذکور را پس از بهره‌برداری درازای بدهی دولت به شهرداری مربوط با قیمت منطقه‌ای‌زمان واگذاری و نوع کاربری مورد استفاده تهاتر نماید.
۷	جزء (۱) بند (ث) ماده (۵۰) قانون برنامه هفتم پیشرفت	محاسبه و وصول عوارض الحاق، تغییر کاربری و یا سهم خدمات دریافتی مالکانی که اراضی آنها در قالب طرح‌های بازنگری یا به‌صورت موردی به طرح‌های جامع، هادی و تفصیلی شهرها توسط شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌ها و یا شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، به محدوده شهر الحاق می‌شود؛ در صورت عدم تفکیک زمین، صرفاً بر اساس تبصره (۴) ماده واحده قانون تعیین وضعیت املاک واقع در طرح‌های دولتی و شهرداری‌ها (مصوب ۱۳۶۷/۸/۲۹) و در صورت تفکیک زمین، صرفاً بر اساس ماده (۱۰۱) قانون شهرداری (مصوب ۱۳۳۴/۴/۱۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی) انجام می‌شود. در طرح‌های ساماندهی و طرح‌های خاص شهرداری‌ها که اراضی با کاربری‌های مختلف به مسکونی تغییر کاربری داده شده و تفکیک می‌گردند، عوارض تغییر کاربری یا سهم خدمات دریافتی شهرداری‌ها صرفاً بر مبنای ماده (۱۰۱) قانون شهرداری محاسبه و وصول می‌شود.
۸	جزء (۲) بند (ث) ماده (۵۰) قانون برنامه هفتم پیشرفت	در صورتی که برای اجرای طرح‌های تولید مسکن، زمین‌های دولتی سایر دستگاه‌ها و یا زمین‌های زراعی و باغی غیردولتی توسط وزارت راه و شهرسازی پس از اخذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و در چهارچوب آن وارد محدوده شهر شود، با

ردیف	عنوان قانون	متن قانون
		رعایت تبصره (۲) ماده (۹) قانون جهش تولید مسکن بدون نیاز به پرداخت هرگونه عوارض تغییر کاربری، سهم خدمات، تفکیک یا ورود به محدوده، فقط کلیه شبکه‌های معابر به اضافه درصدی از مساحت زمینها طبق قوانین موجود به شهرداری واگذار می‌گردد. در اینصورت تأمین کلیه خدمات و زیرساخت‌ها در تعهد وزارت راه و شهرسازی و دولت است. سهم مالکینی که اراضی خود را برای این موضوع در اختیار وزارت راه و شهرسازی قرار می‌دهند بسته به تراکم منظور شده، درصدی خالص از زمین‌های با کاربری مسکونی است که نحوه اجرای آن با رعایت حقوق اشخاص مطابق آیین‌نامه‌ای که توسط وزارت کشور با همکاری وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و دادگستری در چهارچوب قوانین تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، ابلاغ می‌گردد. اراضی الحاقی به محدوده شهرها توسط وزارت راه و شهرسازی از پرداخت عوارض قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغها (مصوب ۱۳۷۴/۳/۳۱ با اصلاحات بعدی) معاف است.
۹	بند (ج) ماده (۵۲) قانون برنامه هفتم پیشرفت	وزارت راه و شهرسازی موظف است با همکاری وزارت کشور و <u>شهرداری‌ها</u> نسبت به شناسایی کلیه ساختمان‌های نایمن بحرانی و پرخطر دستگاه‌های اجرائی در کلانشهرها و مراکز استان‌ها از طریق مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی و سازمان آتشنشانی تا پایان سال اول برنامه اقدام نماید و نسبت به ایمن‌سازی آنان توسط دستگاه‌های مالک یا بهره‌بردار تا پایان سال سوم اقدام نماید. وزارت راه و شهرسازی مکلف است گزارش عملکرد این ماده را سالانه به مجلس ارسال نماید.
۱۰	بند (ج) ماده (۸۵) قانون برنامه هفتم پیشرفت	جلوگیری از توسعه حاشیه‌نشینی با رویکرد تقویت کیفیت زندگی ساکنین کانون‌های مهاجرفرست (مهاجرت معکوس) از طریق توزیع یکپارچه و مناسب منابع و امکانات متناسب با شاخص محرومیت توسط سازمان و با همکاری وزارت کشور، <u>شهرداری‌ها</u> ، قوه قضائیه، وزارت راه و شهرسازی و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، بنیاد مستضعفان، ستاد اجرائی فرمان حضرت امام (ره) و سازمان بسیج سازندگی در چهارچوب اسناد و مقررات مربوط و مصوبات شورای عالی آمایش سرزمین.
۱۱	بند (خ) ماده (۱۰۳) قانون برنامه هفتم پیشرفت	سامانه‌های نظارتی (کنترلی) و مراقبتی هوشمند کلیه معابر اصلی، میادین و بزرگراه‌ها در مراکز استان‌ها و کلان‌شهرها و همچنین جاده‌های اصلی و آزادراه‌ها که توسط <u>شهرداری‌ها</u> و وزارت راه و شهرسازی؛ نصب، نگهداری و به‌روزرسانی می‌شود و دسترسی آن به‌صورت برخط در اختیار فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد. هزینه اقدامات فوق در مواردی که توسط <u>شهرداری‌ها</u> انجام می‌پذیرد از محل منابع جریمه‌های رانندگی سهم شهرداری‌ها پس از گردش خزانه تأمین می‌گردد.

ردیف	عنوان قانون	متن قانون
۱۲	ماده (۱۰۹) قانون برنامه هفتم پیشرفت	مراجع غیرقضائی که نتیجه تصمیمات، آرا و دستوراتشان مطابق قوانین یا مقررات باید به ذینفع ابلاغ شود، از قبیل شعب سازمان تعزیرات حکومتی، هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی، هیأت‌های تشخیص مطالبات تامین سازمان اجتماعی، هیأت‌های تشخیص و حل اختلاف کارگر و کارفرما، کمیسیون‌های موضوع مواد (۹۹) و (۱۰۰) قانون شهرداری و کمیسیون ماده (۱۲) قانون زمین شهری موظفند از ابتدای سال دوم برنامه، ابلاغ‌های خود را در صورتی که شخص ذینفع در سامانه ابلاغ الکترونیک قضائی (ثنا) دارای حساب کاربری باشد، از طریق سامانه مذکور و در صورتی که دارای حساب کاربری نباشد، به طرق سابق به ذینفع ارسال نمایند. مراجع مزبور مکلف به رعایت احکام مذکور در این ماده و ابلاغ از طرق مذکور، می‌باشند. همچنین قوه قضائیه مکلف است امکان ابلاغ موضوع این ماده را از طریق سامانه ابلاغ الکترونیک قضائی (ثنا) برای مراجع مذکور نسبت به افرادی که دارای حساب کاربری (ثنا) هستند، فراهم نماید.
۱۳	ماده (۷) قانون هوای پاک	شهرداری‌ها، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، وزارتخانه‌ها و سازمان‌های ذی‌ربط موظفند نحوه تردد وسایل نقلیه موتوری و سامانه (سیستم) حمل و نقل شهری را به‌صورتی طراحی و ساماندهی کنند که ضمن کاهش آلودگی هوا جوابگوی سفرهای روزانه شهری باشد.
۱۴	ماده (۹) قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت	مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهر و حومه آن به عهده شهرداری است.
۱۵	ماد (۳۳) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی	شهرداریها موظفند نسبت به ساماندهی معابر و تسهیل عبور و مرور عابران پیاده و دوچرخه‌سواران در شهرهای کشور اقدام نمایند.
۱۶	ماده (۲) قانون جامع حمایت از حقوق معلولان	کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی موظفند در طراحی، تولید و احداث ساختمانها و اماکن عمومی و معابر و وسایل خدماتی به نحوی عمل نمایند که امکان دسترسی و بهره‌مندی از آنها برای معلولان همچون افراد عادی فراهم گردد.
۱۷	ماده (۲۲) قانون هوای پاک و آیین نامه اجرایی آن	حداکثر تا ده سال پس از ابلاغ این قانون، شهرداری‌های شهرهای بالای پنجاه هزار نفر جمعیت موظفند با همکاری وزارت نیرو و ادارات منابع طبیعی شهرستان، سرانه فضای سبز خود را حداقل به پانزده مترمربع برسانند.
۱۸	ماده (۲۷) قانون هوای پاک و تبصره (۲) ذیل آن	وزارتخانه‌های جهادکشاورزی (سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری)، راه و شهرسازی و کشور از محل اعتبارات مندرج در ردیفهای بودجه‌ای و شهرداری‌ها و دهیاری‌ها از

ردیف	عنوان قانون	متن قانون
		محل منابع مالی در اختیار اعم از عوارض و وجوه عمومی طی پنج سال که به تأیید سازمان می‌رسد، مکلفند حریم سبز بزرگراه‌ها و کمربند سبز شهرها و روستاهای تحت تأثیر رخدادهای گرد و غبار را با روش آبیاری مدرن و با اولویت استفاده از پسابهای شهری و روستایی، ایجاد نمایند. تبصره (۲): وزارت کشور (سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور) مکلف است حداقل بیست درصد (۲۰٪) از منابع در اختیار خود را به توسعه کمربند سبز موضوع این ماده اختصاص دهد و به شهرداری ها و دهیاری ها پرداخت نماید.
۱۹	ماده (۷) قانون مدیریت پسماند	مدیریت اجرایی کلیه پسماندها غیر از صنعتی و ویژه در شهرها و روستاها و حریم آنها به عهده شهرداری ها و دهیاری ها و در خارج از حوزه و وظایف شهرداری ها و دهیاری ها به عهده بخشداری ها می‌باشد. مدیریت اجرایی پسماندهای صنعتی و ویژه به عهده تولیدکننده خواهد بود. در صورت تبدیل آن به پسماند عادی به عهده شهرداریها، دهیاریها و بخشداریها خواهد بود.
۲۰	تبصره (۲) ماده (۲۰) قانون هوای پاک	دولت و شهرداری ها موظفند ظرف مدت سه سال پس از ابلاغ این قانون برای شهرهای مختلف زمینه‌های تبدیل این پسماندها به انرژی یا کود را با کمک بخش خصوصی فراهم کنند.
۲۱	ماده (۱۴) قانون حمایت از مرمت و احیای بافت های تاریخی - فرهنگی	شهرداری ها و شورای اسلامی شهرهای دارای بافت تاریخی - فرهنگی مصوب، مکلفند در تخصیص بودجه عمرانی سالانه شهر، بافتهای مذکور را در اولویت قرار دهند.
۲۲	ماده (۱۴) قانون جهش تولید مسکن	هزینه صدور و تمدید پروانه ساختمانی، گواهی پایان کار ساختمان کلیه برنامه‌های حمایتی وزارت راه و شهرسازی با سی درصد تخفیف، محاسبه و دریافت می‌شود.
۲۳	ماده (۵) قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت	به منظور تحقق بند «ج» ماده (۱۰۲) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران دستگاہهای اجرائی مکلفند برای تأمین و ارتقای کیفیت مسکن، پایان کار و عوارض ساخت و ساز، کلیه هزینه های تخصیص شبکه، انشعابات و هزینه های خدمات نظام مهندسی را به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) برای خانواده های دارای سه فرزند زیر بیست سال و به میزان هفتاد درصد (۷۰٪) برای خانواده های دارای حداقل چهار فرزند زیر بیست سال برای یک مرتبه و هزینه پروانه و عوارض ساختمانی را به میزان ده درصد (۱۰٪) برای خانواده های دارای حداقل سه فرزند زیر بیست سال تخفیف دهند. دولت مکلف است صد درصد (۱۰۰٪) تخفیف -

ردیف	عنوان قانون	متن قانون
		های مربوط به پروانه ساختمانی را از محل منابع عمومی در بودجه های سنواتی پیش بینی نماید.
۲۴	بند (ب) ماده (۲۵) قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت	نیم بها بودن خدمات حمل و نقل عمومی شهری و تعرفه های فرهنگی، ورزشی و تفریحی شهرداری ها و دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری.
۲۵	تبصره (۵) ماده (۲) قانون ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره بها	شهرداری‌های شهرهای بیش از یکصد هزار نفر جمعیت مکلفند واحدهای مسکونی خالی از سکنه واقع در شهرها را شناسایی کنند و اطلاعات آن‌ها را در اختیار وزارت راه و شهرسازی قرار دهند. وزارت مزبور موظف است براساس اطلاعات سامانه ملی املاک و اسکان کشور، اطلاعات دریافتی را صحت‌سنجی نماید و پس از تأیید، جهت اخذ مالیات متعلقه موضوع این ماده به سازمان امور مالیاتی کشور معرفی کند. صددرصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از مالیات بر خانه‌های خالی شناسایی شده توسط شهرداری‌ها به حساب شهرداری شهرهای محل اخذ مالیات در قالب بودجه سنواتی صرفاً جهت احیای بافتهای فرسوده و اتخاذ تدابیر لازم برای ساخت خانه‌های ارزان‌قیمت برای اشخاص بی‌بضاعت وفق ردیف (۲۱) ماده (۵۵) قانون شهرداری مصوب (۱۳۳۴) واریز می‌شود.
۲۶	ماده (۳۲) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی	شهرداری ها موظفند کلیه فعالیت های مربوط به حمل و نقل کالا و بار و مسافر در محدوده شهرها را در قالب موسسات و شرکت های حمل و نقل تعاونی و خصوصی ساماندهی و بر آنها نظارت کنند.
۲۷	ماده (۵) قانون حمایت از سامانه های حمل و نقل ریلی شهری و حومه	مابقی اعتبار مورد نیاز طرح، توسط شهرداری ذیربط از محل منابع داخلی و یا مشارکت با بخش خصوص تامین می شود.
۲۸	ماده (۷) قانون حمایت از سامانه های حمل و نقل ریلی شهری و حومه	شهرداری های مشمول می توانند از طریق سرمایه گذاری داخلی و خارجی به روش ساخت، بهره برداری و واگذاری (BOT) برای سامانه های حمل و نقل ریلی شهری و حومه استفاده نمایند.